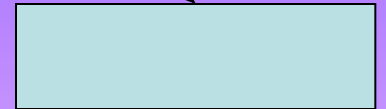

§28. Некенің тоқтауы және бұзылуы

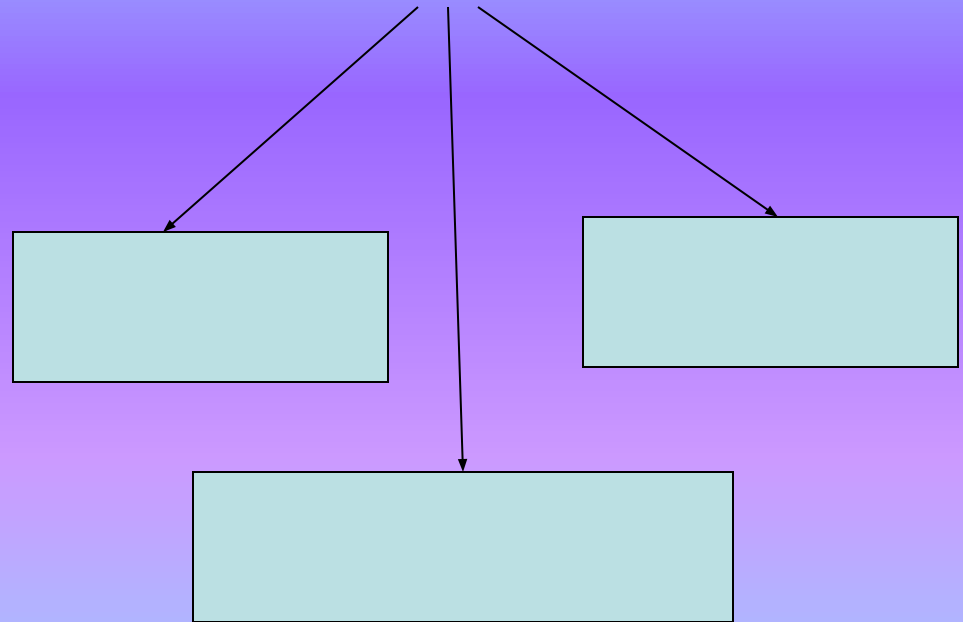

ҚР-ның «Неке және отбасы» заңы неке бұзудың екі түрін белгілейді

Некени сот тәртібімен бұзу

Сұрақтар

1. Некені тоқтату дегенді қалай түсінесің?
2. Некенің жарамсыздығы деген не?
3. Ажырасу ұғымына анықтама бер?
4. Сот тәртібімен некені бұзуға әкелетін мән-жайларды ата?

§29. Отбасындағы ерлі-зайыптылардың, ата аналардың, балалардың құқықтары мен міндеттері.

Сабақтың мақсаты – Отбасындағы ерлі-зайыптылардың құқығы, мүліктік қатынастыры, неке шарты балалар құқығы жөнінде мағлұмат беру.

Жоспар:

- 1.Отбасындағы ерлі-зайыптылардың құқығы.**
- 2.Ерлі-зайыптылардың мүліктік құқықтары.**
- 3.Неке шарты.**
- 4.Отбасындағы балалар құқығы.**
- 5.Ата-ана құқықтарынан айыру.**
- 6.Қорғаншылық және қамқоршылық белгілеу.**

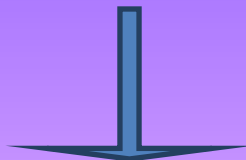
**ҚР. “Неке және отбасы” заңының 39-бабына сай
ерлі-зайыптылар:**

- тең құқықтарды пайдаланады және тең міндеттер атқарады;
- әрқайсысы қызмет, кәсіп түрін, тұрғылықты жерді өз еркімен таңдауға ерікті;
- ана, әке болу, балаларды тәрбиелеу, оларға білім беру мәселелері мен отбасының басқа да мәселелерін ерлі-зайыптылар бірлесіп шешеді;
- өз қатынастарын өзара сыйластық және өзара көмек негізінде құруға, отбасына жәрдемдесуге, өз балаларының өсіп-жетілуіне, олардың әл-ауқатына қамқорлық жасауға міндетті.

Ерлі-зайыптылардың мүліктік құқықтары.

Ерлі-зайыптылар некеге тұрған кезде жинаған мүлік олардың бірлескен ортақ меншігі болып танылады. Мұндай меншікке ерлі-зайыптылардың табыстыры:

- әр түрлі еңбек қызметтерінен немесе бөлек мүліктерінен түскен кірістер;*
- зейнетақылар, жәрдемақылар, көмек сомалары т.б.;*
- жылжымайтын, жылжытын мүліктер;*
- бағалы қағаздар, жарналар, салымдар, т.б.*

Неке шарты - некеге тұрушы адамдардың келісімі немесе ерлі-зайыптыларды некедегі және ол бұзылған жағдайдағы мүліктік құқықтары мен міндеттерін айқындайтын келісімі.

Неке шартын тоқтату жұбайлардың өзара келісімі болған кез келген уақытта жүзеге асады.

**Неке шарты
нотариалды
куәландырылып,
жазбаша жасалынады.**

**Неке шартынан бір
жақты бас тартуға
жол берілмейді.**

Отбасындағы балалар құқығы

- Балалар құқығын қорғау ҚР-ның заңдары арқылы ғана емес, халықаралық заңдар арқылы жүзеге асады.
- Ең негізгі құжат Балалар құқығы туралы Конвенция. Қазақстан 1993 жылы БҰҰ-ның осы конвенциясына қосылды.
- Конвенция баланы жеке субъект ретінде қарастырып ұлтына, тіліне, дініне, ұлттық белгілері, этникалық шыққан тегіне, әлеуметтік, саяси т.б. көзқарастары үшін ешкімді де кемсітуге жол бермейді.

Ата-аналар құқығынан айыру.

1. Егер ата-аналар (олардың біреуі):
  - ата-ана міндеттерін орындаудан, оның ішінде алимент төлеуден қасақана жалтарса;
  - өз баласын перзентханадан не өзге де балаларды тәрбиелеу, емдеу немесе басқа да мекемелерден алудан дәлелді себептерсіз бас тартса;
  - өздерінің ата-ана құқықтарын пайдаланып қиянат жасаса;
  - балаларға қатыгездік көрсетсе немесе психикалық зорлық-зомбылық жасаса;
  - заңдарда белгіленген тәртіп бойынша маскүнемдікпен, нашақорлықпен ауырады деп танылған болса.

Ата-аналар құқығынан айыру.

2. Өз балаларының не жұбайының өміріне немесе денсаулығына қарсы қасақана қылмыс жасаған жағдайда ата-аналар (олардың біреуі) ата-ана құқығынан айырылуы мүмкін.

- 1. Отбасындағы ерлі-зайыптылардың қандай құқықтары мен міндеттері бар?**
- 2. Неке шартын жасау үшін не қажет?**
- 3. Жұбайлардың қандай мүлкі жеке меншік деп танылады?**
- 4. Ерлі-зайыптылардың ата тегін біріктіріп жазуға заң рұқсат ете ме?**
- 5. Ата-ана қандай жағдайда құқығыннан айырылады?**

Назарларыңызға
рахмет!

